

श्री.जयद्विप डाकरे सर श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - सातवी (15 जून) विषय - मराठी

Subscribe

शाळापूर्व तयारी - उपचारात्मक ब्रीज कोर्स (15 ते 30 जून)

मागील इयत्तेच्या अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित अभ्यासक्रम समाविष्ट

भारताचे संविधान : वाचन करा व सराव करा.

उद्देशिका

आम्ही, भारताचे लोक, भारताचे एक सार्वभौम समाजवादी धर्मनिरपेक्ष लोकशाही गणराज्य घडविण्याचा व त्याच्या सर्व नागरिकांस:

सामाजिक, आर्थिक व राजनैतिक न्याय;
विचार, अभिव्यक्ती, विश्वास, श्रद्धा
व उपासना यांचे स्वातंत्र्य;
दर्जाची व संधीची समानता;

निश्चितपणे प्राप्त करून देण्याचा
आणि त्या सर्वांमध्ये व्यक्तीची प्रतिष्ठा
व राष्ट्राची एकता आणि एकात्मता
यांचे आश्वासन देणारी बंधुता
प्रवर्धित करण्याचा संकल्पपूर्वक निर्धार करून;

आमच्या संविधानसभेत

आज दिनांक सव्वीस नोव्हेंबर, १९४९ रोजी
याद्वारे हे संविधान अंगीकृत आणि अधिनियमित
करून स्वतःप्रत अर्पण करित आहोत.

व्हिडिओ
पहा

दिलेली माहिती समजून घ्या.

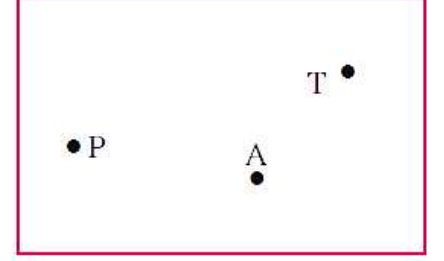

जाणून घेऊया.

बिंदू

बिंदू लहानशा ठिपक्याने दर्शवला जातो. पेन किंवा टोकदार पेन्सिलने कागदावर लहानसा ठिपका काढता येतो. रंगोळीचे ठिपके ही बिंदूची प्रतीके आहेत.

बिंदूला नाव देता येते. बिंदूचे नाव लिहिताना अक्षरांचा वापर करतात. शेजारील आकृतीत बिंदू P, बिंदू A व बिंदू T दाखवले आहेत.

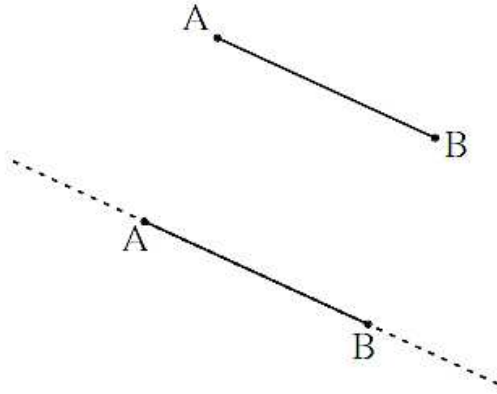

रेषाखंड व रेषा

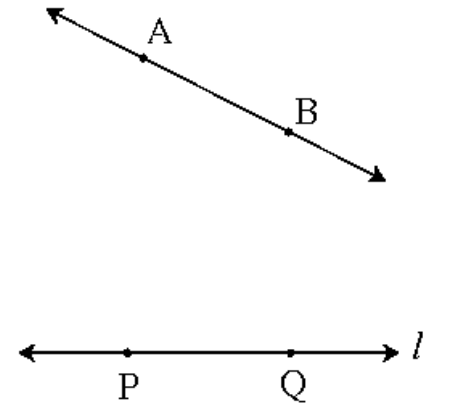
कागदावर A व B असे दोन बिंदू घ्या व ते पट्टीच्या मदतीने जोडा. आपल्याला AB ही सरळ रेष मिळते. ही रेष B च्या बाजूने पुढे वाढवता येईल का ? A च्या बाजूने वाढवता येईल का ? किती वाढवता येईल ?

ही रेष जेवढा कागद आहे तेवढी दोन्ही दिशांना वाढवता येईल.

कागद खूप मोठा असेल, तर ती खूप मोठी काढता येईल. मैदानावर किती मोठी रेष काढता येईल ?

आपण अशी कल्पना करू, की ही रेष दोन्ही बाजूंना अमर्याद वाढवता येईल, अशा आकृतीला रेषा म्हणतात. अशी रेषा कागदावर दाखवताना दोन्ही बाजूंना अमर्याद आहे हे बाणांनी दाखवतात. गणितात रेषा म्हणजे सरळ रेषा. आपण काढलेली पहिली रेष A पासून B पर्यंतच होती. ती रेष या नव्या रेषेचा तुकडा म्हणजे रेषाखंड आहे. खंड म्हणजे तुकडा. रेषाखंडाला त्याच्या मर्यादा दाखवणारे दोन बिंदू असतात. त्यांना अंत्यबिंदू म्हणतात. रेषाखंड AB हा थोडक्यात रेष AB असा लिहितात. A व B हे त्याचे अंत्यबिंदू आहेत. रेषा एका लहान इंग्रजी अक्षराने किंवा रेषेवरील कोणत्याही दोन बिंदूंच्या साहाय्याने दाखवली जाते. इथे रेषा l दाखवली आहे. तिचे नाव रेषा PQ किंवा रेषा QP असे देखील लिहिता येते.

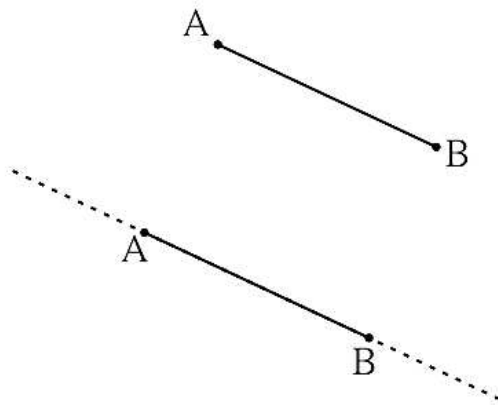
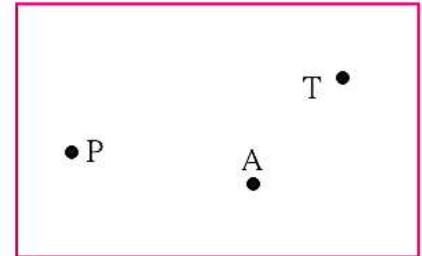

✚ Understand the information provided.

Points

A point is shown by a tiny dot. We can use a pen or a sharp pencil to make the dot. The dots in the rangoli are the symbols for points.

A point can be given a name. Capital letters of the alphabet are used to name a point. The points P, A and T are shown in the figure alongside.

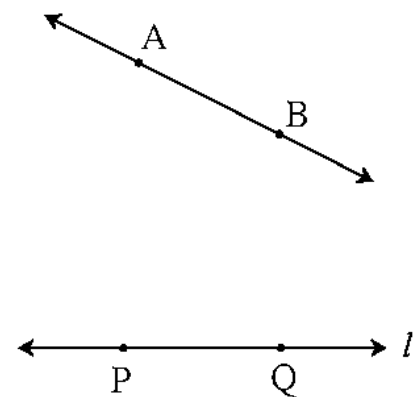
Line Segments and Lines

Take two points A and B on a sheet of paper and join them using a ruler. We get the straight line AB. Can we extend this line further on the side of point B? On the side of point A? How far can we extend it?

We can extend the line in both directions till the edges of the paper. If the paper is very big, the line can be very long, too.

How long would the line be on a playing field?

Let's imagine that we can extend this line forever without any limits on both sides. To show this extended line on paper, we use arrowheads at both ends of the line. In mathematics, when we say **line**, we mean 'straight line'. The first line that we drew was only from point A to point B. It was a piece or a **segment** of the longer line. A line segment has two points showing its limits. They are called **endpoints**. We write line segment AB as 'seg AB' in short. A and B are its endpoints. A line is named using a small letter or by using any two points on the line. Line l has been shown alongside. Its name can also be written as line PQ or line QP.

+ Read and repeat. (वाचा आणि म्हणा .)

PLEDGE

India is my country. All Indians are my brothers and sisters.

I love my country, and I am proud of its rich and varied heritage. I shall always strive to be worthy of it.

I shall give my parents, teachers and all elders respect, and treat everyone with courtesy.

To my country and my people, I pledge my devotion. In their well-being and prosperity alone lies my happiness.

आहार, वेशभूषा, घरबांधणी, व्यवसाय इत्यादी गोष्टी बऱ्याच अंशी आपण राहतो त्या परिसराच्या भौगोलिक वैशिष्ट्यांवर अवलंबून असतात. समाजजीवनसुद्धा त्यांवर अवलंबून असते. उदाहरणार्थ, डोंगराळ प्रदेशात राहणाऱ्या लोकांचे जीवन मैदानी प्रदेशात राहणाऱ्या लोकांपेक्षा अधिक कष्टाचे असते. डोंगराळ प्रदेशात सुपीक शेतजमिनीची उपलब्धता अगदी थोडी, तर मैदानी प्रदेशात सुपीक शेतजमीन मोठ्या प्रमाणावर उपलब्ध असते. त्यामुळे डोंगराळ प्रदेशातील लोकांना तृणधान्ये आणि भाज्या कमी प्रमाणावर उपलब्ध असतात, तर तुलनेने मैदानी प्रदेशातील लोकांना या गोष्टी पुरेशा मिळतात. त्याचा परिणाम खाण्यापिण्यावर झालेला दिसतो. डोंगराळ प्रदेशात राहणाऱ्या लोकांना अन्नासाठी शिकारीवर आणि जंगलातून गोळा केलेल्या पदार्थांवर अधिक अवलंबून रहावे लागते. अशाच पद्धतीने डोंगराळ प्रदेशात राहणाऱ्या आणि मैदानी प्रदेशात राहणाऱ्या लोकांच्या जीवनपद्धतीतील इतर गोष्टींमध्येही फरक आढळतो.

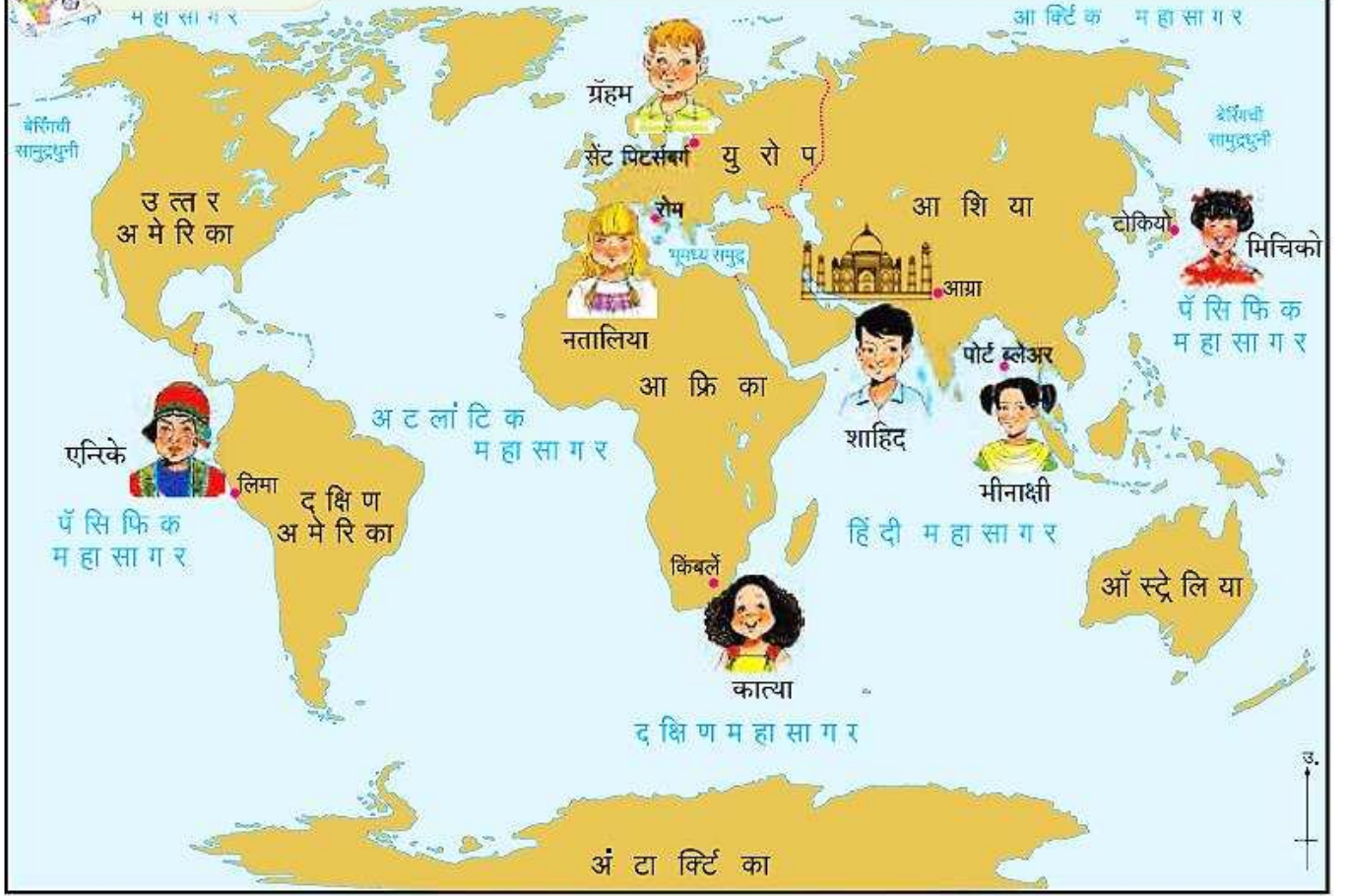

घरांचे प्रकार वाचून समजून घ्या.

नकाशा पाहून प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

नकाशाशी मैत्री.

आकृती १.१ : जग

आकृती १.१ चे निरीक्षण करून खालील प्रश्नांची उत्तरे सांगा.

- नकाशात कोणकोणती शहरे दिसत आहेत ?
- ताजमहाल कोणत्या शहरात आहे ?
- ताजमहाल कोणत्या खंडात आहे ?
- ताजमहाल कोणत्या दिशेला आहे ? या प्रश्नाला सेंट पिटर्सबर्ग येथील ग्रॅहम, किंबर्लॅंतील कात्या, टोकियोतील मिचिको, पोर्ट ब्लेअरमधील मीनाक्षी यांची उत्तरे काय असतील ?
- आग्रा येथील शाहीद, नकाशातील इतर व्यक्तींची स्थाने त्याच्यापासून कोणत्या दिशेला आहेत असे सांगेल ?

- रोममधील नतालिया व लिमामधील एन्रिके एकमेकांच्या स्थानांच्या दिशेविषयी काय सांगतील ? त्यांची उत्तरे सारखीच असतील का ?

ग्रॅहम, कात्या, मिचिको, नतालिया, मीनाक्षी, शाहीद व एन्रिके यांनी दिशा व उपदिशा यांचा वापर करून वरील प्रश्नांची उत्तरे सांगितली. ताजमहाल तर निश्चित आग्रा या एकाच ठिकाणी आहे. परंतु प्रत्येकाने स्वतःच्या स्थानावरून त्याची दिशा सांगितली त्यामुळे ती वेगवेगळी येते. याचा अर्थ फक्त दिशांचा वापर करून स्थान सांगणे अचूक ठरेलच असे नाही. पृथ्वीवरील प्रत्येक ठिकाणाचे स्थान अगदी नेमकेपणाने सांगण्यासाठी मानवाला वेगळी पद्धत वापरण्याची गरज भासली. ती कोणती हे पाहू.

थोडे आठवा.

वातावरणाचे पाच थर कोणते?

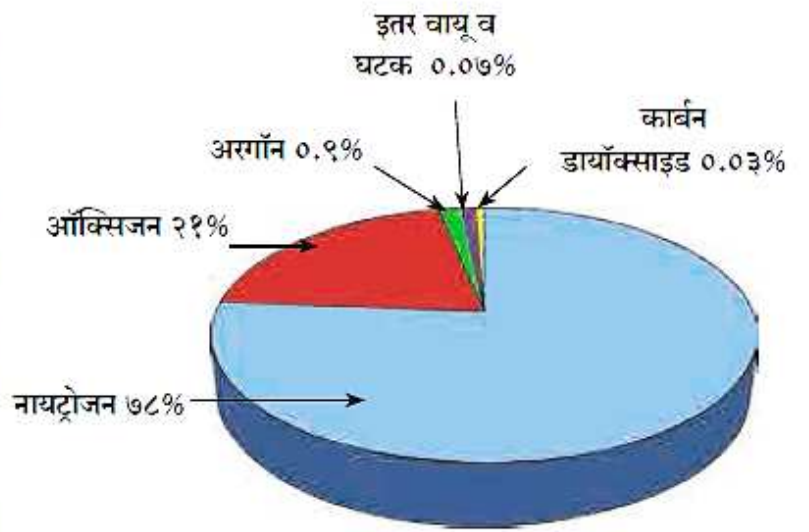
टेस्ट
मोडवा

हवा

पृथ्वीसभोवताली असणाऱ्या वातावरणातील हवेमध्ये नायट्रोजन, ऑक्सिजन, कार्बन डायॉक्साइड, सहा निष्क्रिय वायू, नायट्रोजन डायॉक्साइड, सल्फर डायॉक्साइड, पाण्याची वाफ, धूलीकण या सर्वांचा समावेश होतो. तपांबरामध्ये हवेतील एकूण वायूंच्या सुमारे ८०% वायू असतात, तर स्थितांबरात हे प्रमाण सुमारे १९% टक्के असते. पुढे दलांबर व आयनांबरामध्ये वायूंचे हे प्रमाण कमी होत जाते. बाह्यांबर व त्यापलीकडे वायू आढळत नाहीत.

तुमच्या असे लक्षात येईल, की पृथ्वीसभोवताली असलेल्या अनेक वायूंचे मिश्रण आणि वातावरणाचा एक प्रमुख घटक म्हणजे हवा होय. वायूंबरोबरच धूलिकण, पाण्याची वाफ (बाष्प) यांचा देखील समावेश हवेत होतो. हवेतील वायूंचे प्रमाण भूपृष्ठाजवळ जास्त व जसजसे पृष्ठभागापासून वर जावे तसतसे कमी होत जाते .

हवेतील घटकांचे प्रमाण व काही उपयोग पुढीलप्रमाणे आहेत.

१.३ : हवेतील विविध घटकांचे प्रमाण

वरील माहितीच्या आधारे प्रश्न तयार करा व उत्तरासहित वहीत लिहा.

Water

Try this.

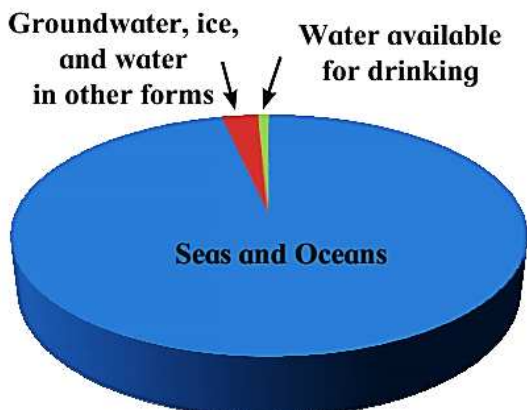
Observe how much water is used and for what purposes it is used in your house for a whole day. Record it in a chart like the one shown here. Discuss this data in the class. Divide the total amount of water used in your house by the number of persons to find out how much water each person needs.

You will see that it is almost impossible for us to spend even a single day without water. We need to drink three to four litres of water every day so that all our bodily functions run smoothly. Other living things also require water although the amount of water they need may vary according to the size of their body. Thus, we see that water is very important.

If hydrogen gas burns in air, it combines with oxygen and water is formed. We have learnt about some characteristics of water in the previous standards.

Observe and discuss.

1.5 : Distribution of water on the earth

Purpose for which water is used	Amount of Water (approx.) in litres
- Bath	
- Brushing teeth	
- Washing clothes and utensils	
- Mopping the floor	
- Drinking	
- Cooking	
Total use of water	

In nature, water occurs in three states. Water does not have colour, taste or odour. Many substances readily dissolve in water. Therefore, water is a universal solvent.

The blood of animals and the sap in plants contain a very high proportion of water. No living thing can survive without water. Therefore it is said that 'Water is life.'

Water available on earth	Percentage
Seas, Oceans	97%
<input type="text"/>	2.7%
Water available for drinking (fresh water)	<input type="text"/>
Total	100%

We cannot use all the water on earth because seawater is salty. Some water is in the frozen state. A very small quantity of water is available for drinking. Yet it is enough for all living things.

प्रतिज्ञा का रियाज करो.

द्विडिओ
पढा

प्रतिज्ञा

भारत मेरा देश है । सभी भारतीय मेरे भाई-
बहन हैं ।

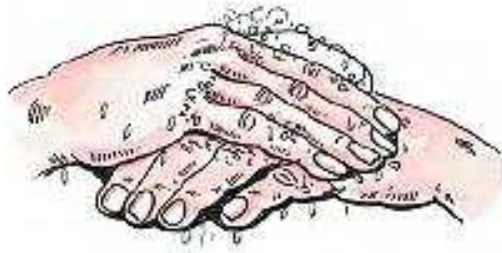
मुझे अपने देश से प्यार है । अपने देश की
समृद्ध तथा विविधताओं से विभूषित परंपराओं
पर मुझे गर्व है ।

मैं हमेशा प्रयत्न करूँगा/करूँगी कि उन
परंपराओं का सफल अनुयायी बनने की क्षमता
मुझे प्राप्त हो ।

मैं अपने माता-पिता, गुरुजनों और बड़ों
का सम्मान करूँगा/करूँगी और हर एक से
सौजन्यपूर्ण व्यवहार करूँगा/करूँगी ।

मैं प्रतिज्ञा करता/करती हूँ कि मैं अपने
देश और अपने देशवासियों के प्रति निष्ठा
रखूँगा/रखूँगी । उनकी भलाई और समृद्धि में
ही मेरा सुख निहित है ।

- दररोज हाताची स्वच्छता ठेवा. हात कसे स्वच्छ ठेवायचे ते व्हिडीओ पहा.

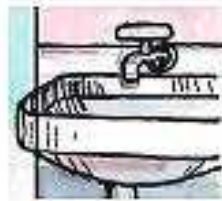
खालील साधनांचा योग्य वापर करा.

साबण

रुमाल

वाँश बेसिन

द्रवरूप साबण
(लिक्विड सोप)

कृतियुक्त गीत पहा खालील लिंकवरून..

माझा ऑनलाईन अभ्यास

माझा ऑनलाईन अभ्यास – प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून

सातवी मराठी	सातवी गणित	सेमी गणित	सातवी इंग्रजी	सातवी इतिहास
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा
सातवी भूगोल	सातवी विज्ञान	सेमी विज्ञान	सातवी हिंदी	
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

निर्मिती - श्री.प्रविण डाकरे, श्री.जयदिप डाकरे

वेब स्रोत- 'ई-बालभारती'

सौजन्य- जिल्हा परिषद कोल्हापूर

<https://www.gurumauli.in>